

Riešenia 3. písomky:

$$1. \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos \varphi}{6-5 \sin \varphi + \sin^2 \varphi} d\varphi = \begin{pmatrix} t = \sin \varphi & \varphi \mapsto t \\ dt = \cos \varphi d\varphi & \frac{\pi}{2} \mapsto 1 \\ d\varphi = \frac{dt}{\cos \varphi} & 0 \mapsto 0 \end{pmatrix} = \int_0^1 \frac{\cos \varphi \frac{dt}{\cos \varphi}}{6-5 \sin \varphi + \sin^2 \varphi} = \int_0^1 \frac{dt}{6-5t+t^2}$$

$$2. \int \frac{x \operatorname{arctg} x}{(1+x^2)^2} dx = \begin{pmatrix} u & v' \\ \operatorname{arctg} x & \frac{x}{(1+x^2)^2} \\ u' & v \\ \frac{1}{1+x^2} & \frac{-1}{2(1+x^2)} \end{pmatrix} = \frac{-\operatorname{arctg} x}{2(1+x^2)} - \int \frac{-1}{2(1+x^2)^2} dx = \frac{-\operatorname{arctg} x}{2(1+x^2)} + \int \frac{dx}{2(1+x^2)^2}$$

Výpočet integrálu $v' \rightarrow v$:

$$\int \frac{x dx}{(1+x^2)^2} = \begin{pmatrix} t = x^2 \\ dt = 2x dx \\ dx = \frac{dt}{2x} \end{pmatrix} = \int \frac{x \frac{dt}{2x}}{(1+x^2)^2} = \frac{1}{2} \int \frac{dt}{(1+t)^2} = \frac{1}{2} \int \frac{dt}{(1+t)^2} = \begin{pmatrix} u = 1+t \\ du = dt \end{pmatrix} = \frac{1}{2} \int \frac{du}{u^2} =$$

$$\frac{1}{2} \int u^{-2} du = \frac{1}{2} \frac{u^{-2+1}}{-2+1} + C = -\frac{1}{2} u^{-1} + C = -\frac{1}{2u} + C = -\frac{1}{2(1+t)} + C = -\frac{1}{2(1+x^2)} + C$$

3. Najprv rozklad na parciálne zlomky. Hľadáme také konštanty A, B, C , aby platilo:

$$\frac{x-1}{(x+1)(x+2)^2} = \frac{A}{x+1} + \frac{B}{x+2} + \frac{C}{(x+2)^2}.$$

Po úprave na spoločného menovateľa dostávame:

$$\frac{A(x+2)^2 + B(x+2)(x+1) + C(x+1)}{(x+1)(x+2)^2} = \frac{x-1}{(x+1)(x+2)^2} = \frac{(A+B)x^2 + (4A+3B+C)x + (4A+2B+C)}{(x+1)(x+2)^2}.$$

Preto musia platiť nasledujúce rovnosti:

$$A + B = 0$$

$$4A + 3B + C = 1$$

$$4A + 2B + C = -1$$

Z prvej rovnice máme, že $A = -B$. Odčítaním tretej rovnice od druhej dostávame, že $B = 2$, preto $A = -2$ a dosadením do napr. druhej rovnice zistíme, že $C = 3$. Hľadaný rozklad na parciálne zlomky je:

$$\frac{-2}{x+1} + \frac{2}{x+2} + \frac{3}{(x+2)^2}$$

Keď sa vrátíme k výpočtu integrálu, tak dostávame, že $\int \frac{x-1}{(x+1)(x+2)^2} dx = \int \left(\frac{-2}{x+1} + \frac{2}{x+2} + \frac{3}{(x+2)^2} \right) dx =$

$$\int \frac{-2dx}{x+1} + \int \frac{2dx}{x+2} + \int \frac{3dx}{(x+2)^2} = -2 \ln |x+1| + 2 \ln |x+2| - \frac{3}{x+2} + C.$$

$$4. \int \frac{1}{x^2} \sin \frac{1}{x} dx = \begin{pmatrix} t = \frac{1}{x} \\ dt = -\frac{1}{x^2} dx \\ dx = -x^2 dt \end{pmatrix} = \int \frac{1}{x^2} \cdot -x^2 \sin \frac{1}{x} dt = \int \sin \frac{1}{x} dt = \int \sin t dt = -\cos t + C =$$

$$-\cos \frac{1}{x} + C.$$

$$5. \int e^{2x} \cos x dx = \begin{pmatrix} u & v' \\ e^{2x} & \cos x \\ u' & v \\ 2e^{2x} & \sin x \end{pmatrix} = e^{2x} \sin x - 2 \int e^{2x} \sin x dx$$

$$\int e^{2x} \sin x dx = \begin{pmatrix} u & v' \\ e^{2x} & \sin x \\ u' & v \\ 2e^{2x} & -\cos x \end{pmatrix} = -e^{2x} \cos x + 2 \int e^{2x} \cos x dx$$

Ak si označíme $c = \int e^{2x} \cos x dx$ a $s = \int e^{2x} \sin x dx$, tak z prvej rovnice dostávame, že $c = e^{2x} \sin x - 2s$ a z druhej rovnice dostávame, že $s = -e^{2x} \cos x + 2c$. Preto po dosadení vyjadrenia s do c máme, že $c = e^{2x} \sin x - 2(-e^{2x} \cos x + 2c) = e^{2x}(\sin x + 2 \cos x) - 4c$. A tak $5c = e^{2x}(\sin x + 2 \cos x)$, z čoho už dostávame: $c = e^{2x}(\frac{1}{5} \sin x + \frac{2}{5} \cos x)$ plus obligátne $+C$.